

مدل پیش بینی روابط فرازنشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی با میانجی‌گری مدیریت تعارض و بخشودگی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۹/۰۱ - تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۰/۲۴

خلاصه

مقدمه: هدف اصلی این پژوهش پیش‌بینی روابط فرازنشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی با میانجی‌گری مدیریت تعارض و بخشودگی می‌باشد.

روش کار: جامعه آماری این مطالعه کلیه مردان و زنان متأهل مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره خانواده تحت نظر سازمان بهزیستی شهر کرمانشاه در سال ۱۳۹۷-۱۳۹۶ است بنا به آمار اخذ شده از سازمان بهزیستی تعداد آنها حدوداً ۴۲۰ نفر بوده است. روش نمونه‌گیری تمام شماری (سرشماری) بود. نوع این پژوهش توصیفی پیمایشی، بر اساس هدف کاربردی و از نظر تجزیه و تحلیل کمی است. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه بود. جهت گردآوری داده‌ها، از پرسشنامه‌های نگرش به روابط فرازنشویی ویتلی (۲۰۰۸)، دلبستگی بزرگسال کولینز و رید (۲۰۱۴)، بخشش ری و همکاران، (۲۰۰۱)، و مدیریت تضاد ویلسون و پونتام (۱۹۸۲) استفاده گردید و تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون همبستگی و معادلات ساختاری انجام شد.

نتایج: به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون همبستگی و معادلات ساختاری شده است. نتایج نشان داد که سبک‌های دلبستگی با میانجی‌گری مدیریت تعارض و بخشودگی روابط فرازنشویی را پیش‌بینی می‌کند.

نتیجه‌گیری: طبق نتایج دریافتیم که ارزیابی کلی جهت شناخت عوامل موثر در رضایت زناشویی و گرایش به روابط فرازنشویی، با توجه به نقش آن در زندگی افراد، به عنوان عاملی برای پیشرفت جوامع، شکل‌گیرد تا بتوان در جهت استحکام بنیان خانواده و پیشرفت جامعه از آن استفاده گردد.

کلیدواژه‌ها: روابط فرازنشویی، سبک‌های دلبستگی، مدیریت تعارض، بخشودگی

مختار عارفی^{۱*}

شهرزاد خوشبخت^۲

^۱گروه روان‌شناسی و مشاوره، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد

اسلامی، کرمانشاه، ایران (نویسنده مسئول)

^۲گروه روان‌شناسی و مشاوره، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد

اسلامی، کرمانشاه، ایران

Email:
m.arefi@iauksh.ac.ir

مقدمه

صاحب نظران بسیاری مطرح کرده اند که دلبستگی ناایمن، می تواند برای تبیین روابط فرازنشویی به کار رود (۸).

باگاروسی^۲ (۲۰۱۸) در پژوهش خود نشان داد که سبک های دلبستگی اضطرابی و اجتنابی هر دو با روابط فرازنشویی، رابطه معناداری دارند. طبق یافته های فان و هان گونگ لوی^۳ (۲۰۱۴) بین آسیب های دوران کودکی با خیانت ارتباط مثبت معنی داری وجود دارد. جاکوب و راجسوار^۴ (۲۰۱۳) در بررسی خود نشان دادند که افراد با سبک دلبستگی ایمن در سطوح بالاتری از روابط عاطفی یا ترکیب شده در روابط فرازنشویی بی نام درگیر می شوند. پژوهشی که عبدی، خوش کنش، پورابراهیم و محمدی (۱۳۹۱) انجام دادند، حاکی از این بود که خیانت با سبک دلبستگی ناایمن، همبستگی منفی و با سبک های دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا همبستگی مثبت دارد. اندوز و حمیدپور (۹) در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که هر چه طرحواره ها ناسازگارتر باشند، رضایت از زندگی مشترک کاهش یافته و همچنین گزارش کردند که سه سبک دلبستگی و طرحواره ها ناسازگار رابطه معنادار دارند. همچنین هیچ فردی نمی تواند ادعا کند که از آسیب های زندگی مشترک مصونیت دارد. حتی برای موفق ترین همسران نیز احتمال بی وفایی و گرایش به روابط فرازنشویی وجود دارد و چنانچه همسری خود را ملزم به رعایت بهداشت روان در زمینه های فردی و امور ارتباطی زندگی مشترک نکند، احتمال وقوع آسیب های مشترک بیشتر می شود و زوجین در زندگی مشترک دچار تعارض^۵ می شوند (۱۰) یکی دیگر از عواملی که زمینه های افزایش ارتباطات فرازنشویی را باعث می شود، تعارض در ارتباطات زنشویی و روش های مدیریت تعارض است (۱۱).

منبع تعارض زنشویی طبق نظر دودلی و کاسنکی^۷ (۲۰۱۸) می تواند ناشی از زمینه های اجتماعی که در برگیرنده تغییر

روابط فرازنشویی یکی از پدیده های نسبتاً شناخته شده ای است که در هر جامعه ای اتفاق می افتد. (۱). این مسأله، تنها به زمان معاصر، محدود نمی شود، روابط فرازنشویی و بی وفایی حتی در زمان های گذشته بین فرهنگ ها و ملل گوناگون، در میان کشورهای خاورمیانه، اروپا، قبايل آفریقا، رواج داشته است. (۲).

ایجاد روابط فرازنشویی دارای دلایل متعدد دیگری نیز است که به سبب تفاوت های فردی این عوامل می تواند در افراد و جوامع گوناگون متفاوت باشد (۳). از جمله این عوامل می توان به این موارد اشاره کرد: مانند طول مدت ازدواج، تحصیلات زوجین، کمزنگ شدن نقش مذهب و اخلاق جنسی، ماجراجویی و تمایل به تنوع یا هیجان، انتقام یا خشم، سوءظن و انتقام گیری از همسر، احساس عدم امنیت، بلوغ نایافتگی، نیاز اقتصادی و مالی، تاثیرپذیری از رسانه ها، مصرف دارو و الکل و ویژگی های شخصیتی از دیگر عوامل موثر در شکل گیری روابط فرازنشویی است (۴).

از آنجا که روابط فرازنشویی یکی از بحرانی ترین مسائلی است که زوجین با آن مواجه می شوند و از آنجا که خیانت اساسی ترین جزء رابطه زنشویی را که همان اعتماد است، را خدشه دار می کند؛ بنابراین آثار مخرب بسیار عظیمی در زندگی مشترک به جای می گذارد (۵). در این میان، بیش از همه، همسری که مورد بی وفایی و خیانت واقع شده، آسیب می بیند و موجب مختل شدن سلامت روان و از دست دادن تعادل عاطفی و رفتاری وی خواهد شد و علاوه بر این مشکلات طلاق و از هم فروپاشیدن زندگی زنشویی، حس انتقام گیری، آسیب های روحی فرزندان از پیامدهای خیانت محسوب می شود (۶).

برخی از پژوهشگران بر این باور هستند که مشکلات زنشویی در سبک های دلبستگی زوج ریشه دارند. از این رو کوباک، راکسچلو هازن^۱ (۷) پیشنهاد کردند که نشانه های آشفتگی زنشویی نشانه ای از دلبستگی ناایمن است. بر این اساس

² Bagarossi,

³ Fan & Hon-Kwong LuI

⁴ Jacob & Rajeswari

⁵ cpnflict

⁶ Conflict Management Techniques

⁷ Dudley & Kosinski

¹ Kobak, Ruckdeschel & Hazan

روش کار

روش این مطالعه توصیفی پیمایش، بر اساس هدف کاربردی و از نظر تجزیه و تحلیل کمی است. جامعه آماری این مطالعه کلیه مردان و زنان متأهل مراجعه کننده به مراکز مشاوره خانواده تحت نظر سازمان بهزیستی شهر کرمانشاه در سال ۱۳۹۶-۱۳۹۷ است که بنا به آمار اخذ شده از سازمان بهزیستی تعداد آنها حدوداً ۴۲۰ نفر بوده است. با توجه به محدودیت افراد جامعه کلیه افراد به عنوان نمونه انتخاب خواهد شد. یعنی نمونه شامل ۴۲۰ نفر خواهد بود و روش نمونه گیری تمام شماری (سرشماری) خواهد بود.

پرسشنامه نگرش به روابط فرازناشویی^۲ توسط ویتلی^۳ (۲۰۰۸)، برای بررسی نگرش به روابط فرازناشویی ساخته است. این مقیاس در ۱۲ گویه تنظیم شده است که در طبق ۷ درجه‌ای از به شدت موافقم (نمره ۷) تا به شدت مخالفم (نمره ۱)، نمره‌گذاری می‌شود. یافته‌ی پژوهشی ویتلی (۲۰۰۸) حاکی از اعتبار مطلوب این نگرش سنج است، به طوری که آلفای کرونباخ حاصل از ضریب همسانی درونی ۰/۸۰ سنجیده شده است. ضریب آلفای کرونباخ مقیاس نگرش به روابط فرازناشویی ۰/۷۱ برآورد شده است.

مقیاس دلبستگی بزرگسال^۴ (RAAS) توسط کولینز و رید^۵ در سال ۲۰۱۴ ساخته شد و مشتمل بر ۱۸ ماده و سه زیر مقیاس نزدیکی، وابستگی و اضطراب بود که با سه دلبستگی ایمن، اجتنابی و اضطرابی مطابقت دارد و براساس یک مقیاس پنج درجه‌ای سنجیده می‌شود.

پرسشنامه بخشش^۶ توسط ری (۲۰۰۱) با مقیاس ۱۵ گویه‌ای تدوین شد. پاسخ‌ها در ۵ مرحله لیکرت از «به شدت» تا «اصلاً» طراحی شدند. در این مقیاس میزان بخشش به سه سطح کم، متوسط و زیاد طبقه‌بندی شده، که صفر تا ۲۱ نشان‌دهنده کم؛ ۲۲-۴۲ نشان‌دهنده بخشش متوسط و ۴۳-۶۵ نشان‌دهنده بخشش

روابط افراد به دلایل مختلف از جمله تغییر در دانش، نگرش و بینش های کسب شده از طریق مختلف و تغییرات اجتماعی باشد و یا تفاوت های ادراکی ایجاد شده در زوجین که شامل متفاوت دیدن موقعیت برای شروع و ادامه زندگی از زوجین می‌باشد که این تفاوت های ادراکی ایجاد شده ناشی از یادگیری ها و آموزش هایی است که بطور خواسته یا ناخواسته فرد درک و دریافت می‌کند (۱۲). در زمینه تأثیرات مخرب تعارض می‌توان به پیامدهای جسمی، روانی و رابطه‌ی آن اشاره نمود: از لحاظ روانی، اکثر افراد تعارض در روابط را بی‌نهایت تنش‌زا تجربه می‌کنند (هارمون^۱، ۲۰۱۳).

لذا از آنجا که روابط فرازناشویی یکی از بحرانی‌ترین مسائلی است که زوجین با آن مواجه می‌شوند (۱۴) و از آنجا که خیانت اساسی‌ترین جزء رابطه زناشویی را که همان اعتماد است، را خدشه دار می‌کند (۱۵). بنابراین آثار مخرب بسیار عظیمی در زندگی مشترک به جای می‌گذارد (۱۶). با نگاه به پیشینه مطالعاتی در خصوص روابط فرازناشویی می‌توان شاهد این بود که در ایران تحقیقات اندکی مستقیماً در مورد روابط فرازناشویی انجام شده است از جمله اینکه تفاوت های جنسیتی در ارتکاب روابط فرازناشویی و عوامل زمینه ساز آن در ایران با توجه به عوامل فرهنگی و اجتماعی مورد بررسی علمی جدی واقع نشده است. با توجه به آنکه این روابط از سوی هر کدام از زوجین که باشد، منجر به تعارضات عمیق، جدایی، طلاق، آسیب روانی و اجتماعی دیگر مثل افسردگی، خودکشی، قتل، طرد اجتماعی و خانوادگی می‌شود و از آنجا که روابط فرازناشویی یا خیانت به همسر طی چند سال اخیر به یکی از معضلات اجتماعی تبدیل شده است، پرداختن به علت های اصلی و پیش بین آن می‌تواند دستاوردهای مؤثری برای زوجین داشته باشد. چرا که این مسأله یک معضل جدی است. بنابراین شناسایی اصلی ترین عوامل پیش بین خیانت یا ارتباطات فرازناشویی، می‌تواند در حفظ انسجام خانواده نقشی مؤثر داشته باشد. لذا اهمیت مطالعه حاضر احساس می‌شود.

² Attitudes toward Infidelity Scale

³ Whatley

⁴ Revised Adult Attachment Scale

⁵ Collins & Read

⁶ Forgiveness Scale

¹ Harmon

جدول ۱. فراوانی پاسخگویان به تفکیک متغیرهای

جمعیت شناختی

متغیرها	فراوانی	درصد
جنسیت	زن	۳۳,۱
	مرد	۶۶,۹
میزان تحصیلات	زیر دیپلم	۲۱,۹
	کارشناسی	۲۹,۳
	کارشناسی ارشد	۳۳,۳
	دکتر	۱۵,۵
	۲۰-۳۰ سال	۵۹,۳
سن	۳۱-۴۰ سال	۳۲,۶
	۴۱-۵۰ سال	۷,۶
	۵۰ سال و بالاتر	۰,۵

توزیع جنسیت پاسخگویان در این پژوهش حاکی از آن است که ۳۳,۱ درصد از پاسخگویان مرد و ۶۶,۹ درصد زن بوده‌اند، در بحث میزان تحصیلات بیشترین میزان تحصیلات مربوط به مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد که ۳۳,۳ درصد را به خود اختصاص داده و کمترین مربوط به مقطع تحصیلی دکتر است که ۱۵,۵ درصد را از کل میزان تحصیلات به خود اختصاص داده است، در بحث گروه‌های سنی اکثریت پاسخگویان (۵۹,۳ درصد) بین ۲۰ تا ۳۰ سال و کمترین بازه سنی مربوط به گروه سنی بیشتر از ۵۰ سال با فراوانی ۲ درصد می‌باشد، میانگین سنی پاسخگویان در این پژوهش ۳۵ سال و حداقل سن ۲۵ سال و حداکثر سن ۶۰ سال گزارش شده است.

به منظور دستیابی به مدل تحقیق از شیوه مدلیابی معادلات ساختاری که مبتنی بر روابط علی بین متغیرهاست استفاده می‌شود. مهمترین ویژگی این تکنیک در انعطاف‌پذیری آن از لحاظ کاربرد به عنوان یک چارچوب نظری وسیع، امکان مشارکت متغیرهای مکنون، کاربرداندازه‌های چندگانه، امکان دادن به خطا، انطباق فرض‌های توزیعی و قابلیت کار با انواع داده‌هاست. بطور کلی با تکنیک مدلیابی معادلات ساختاری و به کمک نرم‌افزار AMOS 24 فرضیه‌های تحقیق مورد آزمون قرار گرفته‌اند.

زیاد است. این معیار را با معیار سنجش بخشش انزایت مقایسه کرد. همبستگی به دست آمده به شیوه هم‌تاسازی نسبتاً بالا ($r = 0/75 - 0/50$).

مقیاس خود کنترلی توسط تانجی، بامیستر و بون^۱ (۲۰۰۴) تهیه شده و دارای ۳۶ ماده است این آزمون با الهام از ابزارهای قبلی و برای برطرف کردن نواقص پرسشنامه‌هایی که برای سنجش خود کنترلی بود ساخته شده بود تهیه شد. پاسخ‌های این مقیاس در یک طیف لیکرت ۵ درجه‌ای از اصلاً شباهت ندارد (۱) تا شباهت خیلی زیاد (۵) در نظر گرفته شده است، نمره کل افراد در آزمون در کمترین حالت ۳۶ و بیشترین حالت ۱۸۰ بود.

پرسشنامه مدیریت تضاد دارای ۳۰ گویه است و با روش لیکرت ۷ درجه‌ای نمره‌دهی می‌شود. این ابزار توسط ویلسون و پونتام^۲ در سال ۱۹۸۲ طراحی شده و میزان استفاده از سه راهبرد عدم مقابله، راه‌حل‌گرایی و کنترل در مدیریت تعارض را می‌سنجد. پایایی آن در مطالعه چهار آز ابوالحسنی و هنرپروران (۱۳۹۶) کمک آلفای کرونباخ ۰/۷۱ به دست آمد و روایی آن توسط روش روایی محتوایی مطلوب محاسبه شد.

داده‌های بدست آمده به روش آمار توصیفی و آمار استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. در نرم افزار SPSS به بررسی وضعیت توصیفی جامعه و متغیرهای پژوهش پرداخته شد و با کمک ابزار آماری AMOS، مدل‌سازی معادلات ساختاری، (مدل معادلات رگرسیونی مطرح شده و در نهایت با روش تحلیل مسیر مدل‌های ساختاری آموس (اثر رگرسیونی) به تحلیل فرضیه‌های پژوهش پرداخته شد.

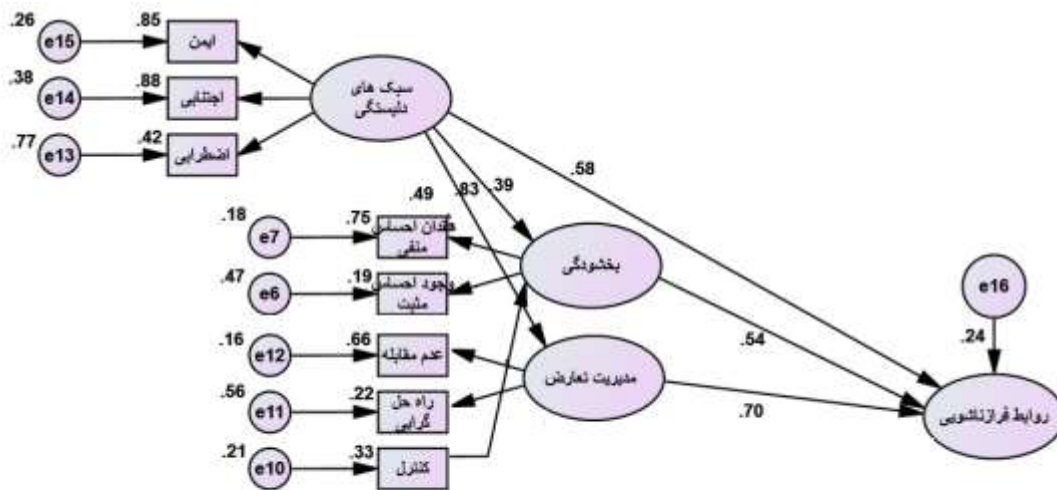
یافته‌های پژوهش

با توجه به نتایج بخش اول پرسشنامه (ویژگی‌های جمعیت شناختی)، اطلاعات زیر به طور خلاصه در مورد مشخصات نمونه آماری مورد نظر ارائه می‌شود. نمودارها بر اساس درصد در زیر آورده شده‌اند.

^۱ - Tangney, Baumeister & Boone

^۲ Vilson & Puntam

شکل ۱. مدل ساختاری تحقیق با ضرایب استاندارد

جدول ۲. شاخص‌های برازش مدل کلی

مدل کلی	PCFI	PNFI	PRATIO	RFI	IFI	CFI	NFI	RMSEA	X2/df
میزان قابل قبول	> ۰/۵۰	> ۰/۵۰	> ۰/۵۰	> ۰/۹	> ۰/۹	> ۰/۹	> ۰/۹	< ۰/۰۵	< ۳
مقادیر محاسبه شده	۰/۳۶۴	۰/۱۱۸	۰/۲۵۵	۰/۸۲۴	۰/۵۸۰	۰/۷۸۵	۰/۸۱۳	۰/۰۷۰	۸/۲۹۱

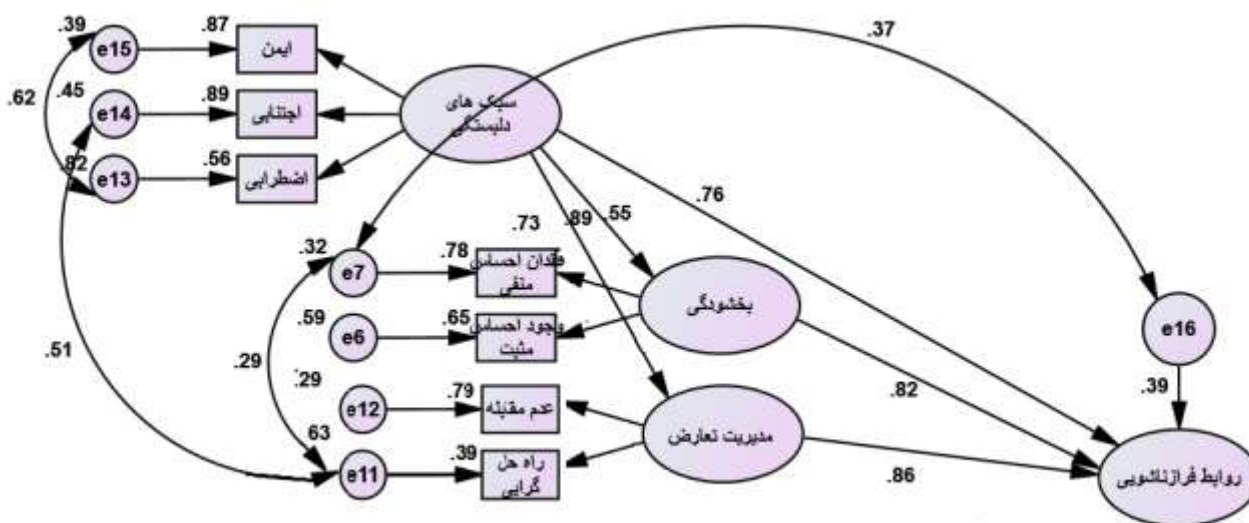
نسبت کای اسکوئر مدل ساختاری به درجه آزادی برابر ۸/۲۹۱ و نامناسب است. شاخص‌های برازش تطبیقی همگی پایینتر از ۹۰ درصد و نامناسب هستند. شاخص RMSEA بالاتر از ۵ درصد و نامناسب است. اما شاخص‌های مقتصد (اقتصادی بودن) همه بالاتر از ۵۰ درصد بوده و مناسب هستند. بنابراین نیاز به اصلاحاتی در مدل می‌باشد.

جدول ۳. شاخص‌های برازش مدل کلی اصلاحی

مدل کلی	PCFI	PNFI	PRATIO	RFI	IFI	CFI	NFI	RMSEA	X2/df
میزان قابل قبول	> ۰/۵۰	> ۰/۵۰	> ۰/۵۰	> ۰/۹	> ۰/۹	> ۰/۹	> ۰/۹	< ۰/۰۵	< ۳
مقادیر محاسبه شده	۰/۷۹۲	۰/۷۳۴	۰/۶۲۵	۰/۹۳۶	۰/۹۸۳	۰/۹۸۶	۰/۹۶۳	۰/۰۲۸	۱/۷۴۶

روابط فرازناشویی برابر ۰/۴۰ بوده که در سطح $P < ۰/۰۵$ معنی‌دار می‌باشد، لذا فرض صفر رد و فرض پژوهش مبنی بر تأثیر معنی‌دار سبک‌های دلبستگی با میانجی‌گری مدیریت تعارض بر روابط فرازناشویی پذیرفته می‌شود. این تأثیر بصورت مستقیم و معنی‌دار می‌باشد.

مقدار NFI یا شاخص برازش هنجار شده بنتلر-بونت بدست آمده مقدار ۰/۹۶۳ می‌باشد که با توجه به مقدار استاندارد ۰/۹ که حد مطلوب این شاخص می‌باشد، مدل با توجه به این شاخص از برازش مطلوبی برخوردار است. با توجه به مدل ساختاری پژوهش مشاهده می‌شود تأثیر غیر مستقیم سبک‌های دلبستگی با میانجی‌گری مدیریت تعارض بر

شکل ۲. مدل اصلاحی تحقیق با ضرایب استاندارد

هیچنین مشاهده می شود تأثیر غیر مستقیم سبک های دل بستگی با میانجی گری بخشودگی بر روابط فرازناشویی برابر ۰/۲۲ بوده که در سطح $P < ۰/۰۵$ معنی دار می باشد، لذا فرض صفر رد و فرض پژوهش مبنی بر تأثیر معنی دار سبک های دل بستگی با میانجی گری مدیریت تعارض بر روابط فرازناشویی پذیرفته می شود. این تأثیر بصورت مستقیم و معنی دار می باشد. به عبارت دیگر، روابط فرازناشویی بر اساس سبک های دل بستگی به میزان ۰/۴۰ با میانجی گری مدیریت تعارض قابل پیش بینی می باشد. یافته های این پژوهش با گاروسی^۱ (۲۰۱۸) و فان و هان گونگ لوی^۲ (۲۰۱۴) با یافته های مطابقت دارد. در این مورد می توان چنین بیان کرد که افراد دل بسته نایمن اجتنابی آموخته اند که زمانی که امیدی به کسب پاسخ عاطفی مناسب از سوی مراقب اصلی وجود ندارد نیاز به کسب دل بستگی را سرکوب کنند و از تلاش برای اشتغال عاطفی با مظاهر دل بستگی اجتناب کرده و عواطف و هیجانات خود را محدود سازند (جانسون و ویفن، ۱۳۸۸). احتمالاً این محدود سازی عواطف و روابط فرازناشویی سبب می شود که این افراد به مانند افراد با سبک دل بستگی نایمن

هیچنین مشاهده می شود تأثیر غیر مستقیم سبک های دل بستگی با میانجی گری بخشودگی بر روابط فرازناشویی برابر ۰/۲۲ بوده که در سطح $P < ۰/۰۵$ معنی دار می باشد، لذا فرض صفر رد و فرض پژوهش مبنی بر تأثیر معنی دار سبک های دل بستگی با میانجی گری بخشودگی بر روابط فرازناشویی پذیرفته می شود. این تأثیر بصورت مستقیم و معنی دار می باشد.

بحث و نتیجه گیری

این پژوهش با هدف « ارائه پیش بینی روابط فرازناشویی بر اساس سبک های دل بستگی با میانجی گری مدیریت تعارض و بخشودگی انجام گردید. ارزیابی های این پژوهش شامل دو مرحله است. در ابتدا فرضیه های تدوین شده با استفاده از آزمون ضریب همبستگی پیرسون آزمون شد و میزان همبستگی بین متغیرهای مستقل و وابسته مشخص گردید. با این روش هیچ فرضیه ای با اطمینان ۹۵ درصد رد نشد. نتایج پژوهش این بود که روابط فرازناشویی بر اساس سبک های دل بستگی با میانجی گری مدیریت تعارض، قابل پیش بینی می باشد. با توجه به تجزیه تحلیل داده با توجه به مدل ساختاری پژوهش مشاهده می شود تأثیر غیر مستقیم سبک های دل بستگی با

¹ Bagarossi

² Fan & Hon-Kwong LuI

می‌کند و دامنه امکانات و احتمالات او محدود می‌شود و این شرایط را برای جهت‌گیزی منفی مهیا می‌سازد.

تشکر و قدردانی

این مطالعه به عنوان بخشی از رساله دکتری با حمایت مالی و معنوی معاونت محترم پژوهش و فناوری دانشگاه آزاد کرمانشاه انجام شده است. به این وسیله نویسندگان کمال تشکر و قدردانی خود را ابراز می‌دارند و همچنین از همکاری والدین محترم و افراد شرکت‌کننده در این پژوهش صمیمانه تشکر و قدردانی می‌شود.

دوسوگرا هیجان‌های منفی را تجربه نکنند و از میزان تعارض بیشتری برخوردار باشند.

همچنین پژوهش به دنبال بررسی روابط فرازناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی با میانجی‌گری بخشودگی، قابل‌پیش‌بینی می‌باشد. با توجه به تجزیه تحلیل داده‌ها مدل ساختاری پژوهش و مشاهده می‌شود تأثیر غیر مستقیم سبک‌های دلبستگی با میانجی‌گری بخشودگی بر روابط فرازناشویی برابر ۰/۲۲ بوده که در سطح $P < 0/05$ معنی‌دار می‌باشد، لذا فرض صفر رد و فرض پژوهش مبنی بر تأثیر معنی‌دار سبک‌های دلبستگی با میانجی‌گری بخشودگی بر روابط فرازناشویی پذیرفته می‌شود. این تأثیر بصورت مستقیم و معنی‌دار می‌باشد. به عبارت دیگر، روابط فرازناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی به میزان ۰/۲۲ با میانجی‌گری بخشودگی قابل‌پیش‌بینی می‌باشد. یافته‌های این پژوهش با یافته‌های حجت‌خواه، محمدی و ولدییگی (۱۳۹۵) و جاکوب و راجسوار^۱ (۲۰۱۳) مطابقت دارد. درباره این یافته می‌توان چنین استنباط کرد: در افراد دلبسته ناایمن دوسوگرا عدم دسترسی و پاسخ‌گویی عاطفی مناسب مراقب اصلی زمینه را برای بی‌اعتمادی بنیادین مهیا می‌سازد. بی‌اعتمادی بنیادین منجر به ناکامی، خشم، خصومت، افسردگی، و بدبینی و عدم بخشش می‌شود ادامه این روند سبب می‌شود به جای شکل‌گیری نیروی بنیادین امید، که مبنای رفع دیگر بحران‌های روانی - اجتماعی است ضد امید یعنی کناره‌گیری را که آسیب‌دوران کودکی است را نشان خواهند داد و فرد را به سمت آشفتگی و بیماری‌های روانی سوق می‌دهد (فیست و فیست، ۱۳۹۱). بنابراین ادراک ناآمنی در روابط اولیه فرازناشویی سبب رشد مستمر بدبینی در شخصیت می‌شود. از آنجایی که دلبستگی ناایمن با ادراک هیجان‌های منفی همراه است (وی و همکاران، ۲۰۰۵). مطابق با دیدگاه فریدا (۱۹۸۶)؛ لازاروس (۱۹۹۱)؛ و لوینسون (۱۹۹۴) هیجان‌های منفی دامنه تفکر - عمل لحظه‌ای را محدود و بسته می‌کنند. به بیان دیگر وقتی فردی هیجان منفی را تجربه می‌کند، دید تونلی پیدا

^۱ Jacob & Rajeswari

References

1. Abbasi Moulid, Hossein, Relationship between marital commitment and couples' cultural values: a case study of South Khorasan province. *East Tehran Police Knowledge Quarterly*, (2013), 4 (1), 14-8
2. Hadi, Saeeda, Eskandari, Hossein, Sohrabi, Faramarz, Motamedi, Abdullah and Fakhri, Noor Ali, A structural model for predicting marital commitment based on attachment style and mediating variables of self-control and early maladaptive schemas in people with emotional extramarital relationships. *Scientific Research Quarterly*, (2015), No. 28, 33-60.
3. Shakrmi, Mohammad; Zaharakar, Kianoush and Mohsenzadeh, Farshad, investigating the mediating role of conflict resolution styles in the relationship between interpersonal cognitive distortions and sexual satisfaction with marital commitment. *Psychological Health Research Quarterly*, (2013), 8 (2), 54-63. Cheng, C. C. A study of inter-cultural marital conflict and satisfaction in Taiwan. *International Journal of Intercultural Relations*, (2018), 34(4), 354-362
1. Corbetta, R. and M.M. Melin, Exploring the threshold between conflict management and joining in biased interventions. *Journal of Conflict Resolution*, (2018). 62(10): p. 2205-2231.
2. Shanka, E.B. and M. Thuo, Conflict Management and Resolution Strategies between Teachers and School Leaders in Primary Schools of Wolaita Zone, Ethiopia. *Journal of Education and Practice*, (2017). 8(4): p. 63-74.
3. Khosour, Zohra, Beliad, Mohammad Reza, Nahidpour, Farzaneh and Azadi, Shahdokht, investigating the relationship between attachment styles, forgiveness and marital conflicts in couples referring to counseling centers in Karaj city, *Sociology of Women*, (2018). 2 (3): 79-61 Abdul rahman Z. & Md Shah I. Measuring Islamic spiritual intelligence. *Procedia economics and finance*, 31(2015) 134-139.
5. Hojat Khah, Seyed Mohsen, Mohammadi, Mojdeh and Woldbeighi, Peyman, investigating the relationship between attachment styles, personality traits and forgiveness with attitudes towards extramarital relationships in married people in Kermanshah. *Journal of Psychological Social Studies of Women*, (2015), Volume 14, Number 4, 228-209.
6. DeMaris, A., Mahoney, A., & Pargament, K. I. Sanctification of marriage and general religiousness as buffers of the effects of marital inequity. *Journal of Family Issues*, (2017), 31, 1255-1278.
7. Dildar, S., Sitwat, A., & Yasin, S. Intimate enemies: Marital conflicts and conflict resolution styles in dissatisfied married couples. *Middle-East Journal of Scientific Research*, (2013), 15(10), 1433-1439.
8. Fife, S. T., Weeks, G. R., & Stellberg-Filbert, J. Facilitating forgiveness in the treatment of infidelity: An interpersonal model. *Journal of Family Therapy*, (2013), 35(4), 343-367.
9. Harmon, D. K. Black men and marriage: The impact of spirituality, religiosity, and marital commitment on marital satisfaction (Doctoral dissertation). University of Alabama. Alabama, (2015)
10. Karmi Beldachi, Rooh Elah; Tabetzadeh, Majdeh; Fallah Chai, Reza and Zarei, Iqbal, adult attachment styles as predictors of marital conflict resolution styles among married teachers in Bandar Abbas city. *Family Counseling and Psychotherapy Quarterly*, (1392), 4 (1), 112-86.
11. Abbasi, Hossein; Ahmadi, Seyyed Ahmad; Fatehizadeh, Maryam and Bahrami, Fatemeh, The effect of Glasser's reality therapy on couples' personal commitment. *Bi-quarterly Journal of Pathology, Counseling and Family Enrichment*, (2015), 2 (1), 39-53
12. Rezaei, Marjan, investigating the relationship between personality traits and attachment style with the desire for extramarital relationships of couples. Master thesis, Tarbiat Modares University. (1390)

Original Article

Extra-marital relationship prediction model based on attachment styles mediated by conflict management and forgiveness

Received: 22/11/2021 - Accepted: 14/01/2022

Mokhtar Arefi^{*1}
Shahrzad Khoshbakht²

¹ Department of Psychology and Counseling, Kermanshah Branch, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran (corresponding author)

² Department of Psychology and Counseling, Kermanshah Branch, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran

Email:

m.arefi@iauksh.ac.ir

Abstract

Introduction: The main purpose of this study is to predict extramarital relationships based on attachment styles mediated by conflict management and forgiveness.

Methods: The statistical population of this study is all married men and women referring to family counseling centers under the supervision of Kermanshah Welfare Organization in 1397-1396. According to the statistics obtained from the Welfare Organization, their number was about 420 people. The sampling method was census. The type of this research is descriptive-survey, based on the applied purpose and in terms of quantitative analysis. The data collection tool was a questionnaire. For data collection, the Whitley (2008) Attitudes Toward Extramarital Relationships Questionnaire, Collins and Reed Adult Attachment (2014), Ray et al. (2001), and Wilson-Pontam (1982) Conflict Management Questionnaire were used. Correlation test and structural equations were performed.

Results: In order to analyze the data, correlation tests and structural equations have been performed. The results showed that attachment styles with the mediation of conflict management and forgiveness predict extramarital relationships.

Conclusion: Conclusion: According to the results, we found that a general assessment to identify the factors affecting marital satisfaction and the tendency to extramarital relationships, according to its role in people's lives, as a factor for the development of societies, to strengthen the foundation of the family and society Use it.

Keywords: extramarital affairs, attachment styles, conflict management, forgiveness